

CZŁOWIEK Z HAWRU

(Le Havre)

W KINACH OD 6 STYCZNIA 2012
DYSTRYBUCJA W POLSCE

GF

GUTEK FILM

ul. Wojska Polskiego 41/43, 01-503 Warszawa

tel.: (+4822) 536 92 00, fax: (+4822) 635 20 01

e-mail: gutekfilm@gutekfilm.pl <http://www.gutekfilm.pl>

CZŁOWIEK Z HAWRU

LE HAVRE

Reżyseria

Aki Kaurismäki („Człowiek bez przeszłości”)

Scenariusz

Aki Kaurismäki

Zdjęcia

Timo Salminen („Światła o zmierzchu”)

W rolach głównych:

André Wilms
Kati Outinen
Jean-Pierre Darroussin
Blondin Miguel

Marcel Marx
Arletty
Monet
Idrissa

Producenci:

Aki Kaurismäki
Reinhard Brundig
Fabienne Vonier

Nagrody

MFF w Cannes 2011 – nagroda FIPRESCI
MFF w Monachium – nagroda Arri-Zeiss dla Akiego Kaurismäkiego

Niemcy/Francja/Finlandia
rok produkcji: 2011
czas trwania: 93 min.
35 mm – Dolby Digital
Kolor

Pucybut o złotym sercu, jego ukochana żona, ich wyjątkowo inteligentny pies Łajka, a także tajemniczy detektyw i dawna gwiazda rock and rolla... Pewnego dnia losy postaci z zapomnianego przez świat portowego miasta niespodziewanie odmieni uciekinier z dalekiej Afryki.

Człowiek z Hawru to nagrodzony przez światową krytykę fiński kandydat do Oscara, a zarazem najweselszy film w konkursie ostatniego festiwalu w Cannes. Najnowsza komedia Akiego Kaurismäkiego, twórcy legendarnych *Leningrad Cowboys* i *Człowieka bez przeszłości*, jest hołdem mistrza czarnego humoru dla klasyki czarnego kryminału lat 50 - tych i 60 - tych.

GŁOSY PRASY

Film Kaurismäkiego to czysty optymizm.

"The Hollywood Reporter"

To najpogodniejszy film Kaurismäkiego, znanego dotychczas z raczej mrocznych klimatów.

Roger Ebert

Oglądanie tego filmu to czysta przyjemność. Reżyser zręcznie łączy to co smutne i wesołe, co finalnie daje arcydzieło komedii.

Variety

„Człowiek z Hawru” jest ciepły i podnoszący na duchu i jednocześnie całkowicie pozbawiony czułości, czy nudnego moralizatorstwa.

New York Post

„Człowiek z Hawru” to czarna komedia obdarzona pewnym staroświeckim urokiem. (...) Spod ręki mistrza czarnego humoru wyszedł film idealnie balansujący między zgryźliwą satyrą a czułą empatią.

Province.com

Kaurismäki, ze wszystkimi charakterystycznymi elementami swojego stylu. Daleki od realizmu, trochę prześmiewczy, chwilami groteskowy, a zaraz potem pokazujący coś ważnego, traktujący nas całkiem na poważnie.

Malwina Grochowska „Filmweb.pl”

„Człowiek z Hawru” okazał się działać skuteczniej niż kawa i napój energetyzujący razem wzięte.

Artur Zaborski „Stopklatka”

Rozmowa z Akim Kaurismäkim

Christine Masson: Skąd się wziął pomysł *Człowieka z Hawru*? Czy była to twoja odpowiedź na sytuację europejskich imigrantów, czy może po prostu miałeś ochotę nakręcić kolejny film we Francji?

Aki Kaurismäki: Pomysł na film narodził się już kilka lat temu, ale nie wiedziałem, gdzie go zrealizować. W zasadzie akcja mogłaby się rozgrywać w dowolnym europejskim kraju (no może z wyjątkiem Watykanu). Biorąc pod uwagę sytuację na naszym kontynencie naturalne wydawały się Grecja, Hiszpania lub Włochy, które mają (delikatnie mówiąc) w tej chwili najtrudniejszą sytuację społeczną i polityczną. Ruszyłem jednak w podróż przez Europę i znalazłem w końcu idealne miejsce akcji mojego filmu. Było to miasto bluesa, soulu i rock'n rolla, a więc właśnie Hawr.

Z Francją kojarzone są hasła „Wolność, Równość, Braterstwo”. Zdaje się, że w swoim filmie postanowiłeś opowiedzieć tylko o tym ostatnim.

Pozostałe dwa wydawały mi się zawsze zbyt utopijne. Ale „braterstwo” między ludźmi jest możliwe. Nawet we Francji.

Braterstwo i solidarność łączy tu mieszkańców rybackiej dzielnicy Hawru, którzy wspólnie postanawiają pomóc młodemu uciekinierowi. Powiedzmy szczerze, że w realnym życiu to się nie zdarza.

Wierzę, że jednak tak. Inaczej żylibyśmy już w „społeczeństwie mrówek”, o którym wiele razy wspominał Ingmar Bergman.

Odnoszę wrażenie, że im więcej na świecie przemocy, tym więcej w tobie wiary w gatunek ludzki. Postanowiłeś nagle zostać optymistą za wszelką cenę?

Odpowiem tak: zawsze wolałem przewrotne wersje bajek, w których to Czerwony Kapturek zjadał wilka, a nie na odwrót. Jednak w prawdziwym życiu wolę wilki niż białych garniturowców z Wall Street.

Czy pisząc scenariusz spotykałeś się z imigrantami?

Nie wtedy, ale przy innych okazjach wielokrotnie.

Osobą, która symbolizuje problem imigracji jest u ciebie mały Afrykańczyk. Młodość jako ikona nadziei?

W moich filmach nie ma żadnej symboliki, ale generalnie młodym ufam bardziej niż ludziom w moim wieku (choć nie jesteśmy w końcu jeszcze tacy starzy). Z pewnością bezgranicznie ufałem Blondinowi Miguelowi, wierzyłem, że poradzi sobie z tą rolą.

W *Człowieku z Hawru* pojawiają się aktorzy spoza grupy twoich stałych współpracowników – na przykład Jean-Pierre Darroussin. Jednak oglądając go ma się wrażenie, że grał u ciebie od zawsze.

Zawsze kręcił się gdzieś w pobliżu, ale nigdy nie wpuszczałem go na plan. Pozwalałem tylko sprzątać wieczorami studio (śmiech).

Czy reżyserowanie francuskich aktorów było wyzwaniem?

Raczej przywilejem.

W nowym filmie, podobnie jak w *Życiu cyganerii* z 1992, pojawia się nostalgia za czasami powojennymi we Francji, szczególnie latami 50. Masz sentyment do tego okresu?

Po prostu lubię pewną powolność, która się z nimi kojarzy. Współczesna architektura rani moje oczy, ale na przykład ta z lat 70. zaczyna mi się już podobać. Co za szczęście, że istnieje przeszłość.

Podobnie jest z twoimi filmowymi fascynacjami: Bresson, Becker, Melville, Tati, René Clair, Marcel Carné. Twórczość każdego z nich jest jakoś obecna w twoich filmach.

Mam nadzieję, bo ja niewiele wnosilem od siebie. Studiowałem filmy Marcela Carné, ale nie mógłbym go wprost kopiować. Potrzebuję pewnej zabawy z konwencją, przeskoków od półrealnych bajek po nakręcone serio melodramaty.

W *Człowieku z Hawru* przypomniałeś postać piosenkarza Little Boba. To dla ciebie naprawdę ważna muzycznie postać?

Hawru to francuskie Memphis, a Little Bob vel. Roberto Piazza jest prawdziwym lokalnym Elvisem Presleyem, tak długo jak Johnny Hallyday mieszka w Paryżu. A gdyby nawet postanowił się przeprowadzić, cóż, byłoby to interesujące starcie.

Nakręciłeś film jaki zamierzałeś?

Mniej więcej.

LUDZIE Z HAWRU I JEDEN PIES

Aki Kaurismäki

Urodzony 4 kwietnia 1957 roku w Finlandii. Zanim został reżyserem miał się różnych zajęć – był m.in. listonoszem, pomywaczem i krytykiem filmowym. Ze swoim starszym bratem Miką założył firmę produkcyjną i dystrybucyjną. Obaj, Aki i Mika zdominowali fiński przemysł filmowy we wczesnych latach 80. Filmy Akiego z tego okresu to ekscentryczne parodie wielu gatunków (filmu drogi, filmu noir, musicali rockowych). W latach 90. nakręcił w Wielkiej Brytanii film pt. *Wynająłem płatnego mordercę*, a we Francji – *Życie cyganerii*, nagrodzone na MFF w Berlinie 1992 nagrodą FIPRESCI. Jego najbardziej znany film to *Leningrad Cowboys jadą do Ameryki*, o którym sam mówi, że jest to najgorszy film w historii kina, jeśli nie brać pod uwagę filmów Sylvestra Stallone'a. Film *Dryfujące obłoki* przyniósł mu na MFF w Cannes 1996 nagrodę specjalną jury ekumenicznego oraz nagrodę publiczności na MFF w São Paulo. Za swój kolejny obraz *Juha* otrzymał nagrodę C.I.C.A.E. na MFF w Berlinie. Jego największym międzynarodowym sukcesem okazał się *Człowiek bez przeszłości* (2002), który przyniósł Kaurismäkiemu nominację do Oscara w kategorii Najlepszy Film Nieanglojęzyczny (reżyser nie pojawił się na gali w proteście przeciwko inwazji USA na

Irak), a także trzy nagrody na MFF w Cannes. Późniejsze o cztery lata *Światła o zmierzchu* walczył na tym samym festiwalu o Złotą Palmę.

Jego kino inspirowane jest obrazami Jean-Pierre Melvilla i Roberta Bressona, a z bardziej współczesnych twórców krytycy porównują go często z Jimem Jarmuschem (twórca *Nocy na ziemi* wystąpił zresztą w niewielkiej roli w filmie *Leningrad Cowboys jadą do Ameryki*). Filmy Kaurismäkiego to zazwyczaj kameralne opowieści z życia zwykłych ludzi podlane sosem czarnego i mocno absurdałnego humoru. Kultowe stały się ich ścieżki dźwiękowe wykorzystujące klasyczne rockowe kompozycje z lat 50.

André Wilms (pucybut)

Z Kaurismäkim łączy go podobna droga zawodowa. Zaczynał jako malarz pokojowy i pomocnik na planie, by z czasem stać się jednym z najbardziej szanowanych francuskich aktorów teatralnych, filmowych i telewizyjnych. Stał współpracownik Kaurismäkiego – wystąpił w sześciu jego filmach. Za rolę w *Życiu cyganerii* otrzymał w 1992 roku Europejską Nagrodę Filmową. Jego charakterystyczną twarz możemy też zobaczyć m.in. w *Europa, Europa* Agnieszki Holland (1991). Nie unika poważnych wyzwań aktorskich. Trzy lata temu jego głosem przemówił zielony Ogr we francuskiej wersji przeboju *Prawdziwa historia kota w butach*.

Kati Outinen (żona)

Nazywana jest muzą Akiego Kaurismäkiego. Zagrała w dziewięciu jego filmach, w tym w *Człowieku bez przeszłości* (2002), który przyniósł jej nagrodę dla najlepszej aktorki na festiwalu w Cannes w 2002 roku. W rodzinnej Finlandii jest popularna dzięki wielu rolom teatralnym i filmowym.

Jean-Pierre Darroussin (detektyw)

Jeden z najbardziej pracowitych francuskich aktorów. Zagrał w ponad 60 filmach, w tym tak znanych jak *Bardzo długie zaręczyny* Jean-Pierre'a Jeuneta (2004), czy *Znamy tę piosenkę* Alaina Resnais (1997). Występ w *Człowieku z Hawru* był jego pierwszym zawodowym spotkaniem z Akim Kaurismäkim.

Little Bob (gwiazda rock and rolla)

Tak naprawdę nazywa się Roberto Piazza. W 1974 roku założył we Francji kultowy zespół Little Bob Story, grający muzykę będącą połączeniem Nowej Fali, bluesa i klasycznego rock 'n' rolla. Jeździli w trasy z takimi gwiazdami jak The Clash, Sex Pistols, Motorhead i The Stranglers. We Francji są żywą legendą i jednym z symboli nadmorskiego miasta Hawr. Nadal koncertują i nagrywają.

Łajka (bardzo inteligentny pies)

Reprezentuje już piąte pokolenie psich aktorów występujących w filmach Kaurismäkiego. Jest spokrewniona z Tähtim, który otrzymał niezwykle pożądaną Palmę Dog Award na festiwalu w Cannes za swoją rolę w *Człowieku bez przeszłości*. Wyróżnienie przyznawane jest od 2001 roku najlepszym psim „aktorom”.